

A 231
3

Alte

Sammlbd.

Lil

Hist.

III. C. 0

ai 35
DE
DECEM NOMINIBUS,
QUIBUS APUD HEBRÆOS
DESIGNATUR
DEUS,

DEO PROPITIO ATQUE JUVANTE,
IN COLLEGIO GROENUNGIANO

DISSERENT

PRÆSES
D. JOHAN. WILHELM ZIEROLD,
PROFESSOR PRIMARIUS,

&
RESPONDENS

CONRAD JULIUS DÄGENER.

SCHÖNHAGIO-POMERANUS,

Die 9. Septembris ab hora antemerid. IX. ad XI.

STARGARDIE,

LITERIS TYPOGRAPHI REGII. 1720.

VIRIS
Perillustribus, ac Generosissimis,
DOMINO
MATT. DAN. de LAURENS,
Sacrae Regiae Majestatis Prussiae Sanctiorum
Consiliorum Administro, Hæreditario Domino in
Malvin, Hökenberg, Wulkow, &c. &c.
Nec non
DOMINO
HERMAN. CHRISTOPH.
de BRAUNSCHWIEG,
Hæreditario Domino in Baumgarten, Schö-
nenhagen, Pflugrade, &c. &c.
DOMINIS PATRONIS, MÆCENATI-
BUS ac EVERGETIS

Hanc differt. sacram esse jubet
RESPONDENS.

IN NOMINE JESU! AMEN.

S. Marcellæ, nec honores, nec voluptates, nec opes, sed DEum sitienti, B. Hieronymus Epist. 136.
T. 3. Oper. interpretatione nominum divinorum, sitim non tam sedasse, quam accendisse videtur: Operæ igitur pretium duximus, nomina ista, quibus aupud Ebraeos DEus designatur, accuratius paulo interpretari, ut animæ rerum divinarum sitientes, DEum, quem sitiunt, exinde gustent. Faxit DEus feliciter!

I.

Summum DEI nomen est יְהָוָה EL
ELION, DEUS summus. Genes. 14, 19. Benedictus Abraham DEO altissimo, ib. v. 20. Benedictus DEUS altissimus. Psalm. 91, l. 15. Qui sedet in latibulo Altissimi; cum ea erit in angustia, eripiet eum & honorem dabit ei. Omne donum perfectum αὐθεντίαι superne est, descendens à patre luminum, Jac. 1, 17. ab EL EL. Iony. DEO gloriæ, Psalm. 85, 10. lucis aeternæ, Sap. 7, 26. ex cuius miserationum visceribus, (i. e. misericordia summa) visitavit nos ortus ex alto. Luc. 1, 78. Misericordia, sine rigore judicii. Psalm. 78, 38. Gratia gratis data. Rom. 3, 24. Benedicō perfecta, sine adversario & accusatore. Rom. 8, 33, 34. Misericordia gratuita, qua justificatur, & à judicio iræ liberatur impius, misericordia indignus. Psalm. 69, 14. Rom. 4, 5. Qua mera & gratuita plane misericordia Isräel ex Egypto ductus. Ex. 33, l. cap. 34, 6. Psalm. 118, 27.

A 2

II. Ex-

II. Excelsum DEI nomen est יהוה JAH, cuius genuina emphasis significat Filium DEI, Servatorem, Salvatorem, Liberatorem, Es. 12, 2. Robur meum & canticum est Jah. Quem in locum Doctissimus Vitrina p. 370. b. *Fili DEI laudes hic cantantur, ad quem voce יְשׁוּעָה Jeschua, hic ter repetita, manifestè alluditur.* Utique ejus esse hoc nomen in emphasi discimus ex Psalm. 68, 5. *equate vias ei, qui incedit in campis tribus* (egreditur ad sibi subjiciendum mundum) בֵּיהֶשׁ nomine suo JAH. Omne nomen Patris, omne decus, omnis gloria, omnis harmonia perfectionum & virtutum ejus, & earum maxime, quæ ipsi opposita videbuntur, Justitia & gratia, in quo ipsi est τὸ ἀπάγαντα τὴν δόξην τὰ πατέρες, conficienda exhibentur; & est ille objectum laudis & cantici Ecclesie. Quod autem Propheta liberatis hinc tribuat verba, desumpta ex Cantico Mosis & Marie, Ex. 15, 3. id ipsum quoque mysticum est, & nobis rursus in memoriam revocat, DEum in αἰωνιούσι, spiritali eisdem exorturum esse virtutes, Gratia, Justitia, Potentia, decentia, veracitatis, quas olim in Liberatione Egyptiaca, & quidem αὐτοτυπώ, modo longè illustriore & gloriōsiore. Hucusque Theologus Franekeranus. Est igitur Jah, rupes seculorum, El. 26, 4. filius DEI, petra Spiritualis, 1. Cor. 10, 4. Matth. 16, 18. qui nobis est Saluti, in quo, excusso metu iræ & judicii, confidimus, unde dilatatio ex angustia, & misericordia, quæ iniquitates non observat. Psalm. 118, 5. 6. 7. 14. Psalm. 130, 3.

III. Collaudarum DEI nomen est יהוה quando JEHOVAH scribitur, & legitur ELOHIM, cuius puncta habet. Quo ipso nomine, & misericordia per nomen Jehovah, & Judicium, per nomen Elohim indicatur. B. Gerhardus L. de DEI natura, cap. 1. § 8. p. 508. Druſius in Comment. Deut. 23 notat, nomen Jehovah denotare miserationum proprietatem, (DEUM gratosum) legi autem per vocem Elohim, proprietatem judicij significantem, ut innuat DEum in Judicio mi-

miseriordem esse. Nam Jehovah ille est Elohim, in etate deſu-
per, & ſuper terram infra, nullus aliis eſt. Deut. 4,39. Id
circo in Elohim laudaborem & in Jehovah laudaborem. Pl. 56, II.
i. e. de bono & malo laudabo DEum, ob judicitum & miſe-
ricordiam. Si mala mihi contingent, benedicam DEO
vero & juſto judici: Si bona, laudabo DEum, qui bonus
eſt, & benefacit. Pohl. ex Hum. in h. l.

IV. Magnum DEI nomen eſt יהוה EL, magnam DEI gra-
tiā & miſericordiam exprimens, qua paenam non ſtatim
infligit paena dignis, ſed eam proloṅgar. Es. 48, 9. Sicut
EL Eljon ſummam gratiam & miſericordiam, graia indi-
gnis exhibet, & omnia præterit peccata: ita El miſericors
ſecundum magnam gratiam, paenam diſſert; multa, non
omnia præterit peccata. Job. 33, 29. Amos 1, 3. ſeq. Ex. 34,
6, 7. Magnus eſt EL ſuper omnem Elohim. Ps. 95, 3. majorem
exhibens gratiam. Contra Abarbenelem laudatus Campe-
jus Vitrina, p. 249. Comment. in Eſaiam, nomen EL idem
eſſe quod Elohim, recte negat, propterea quod nominis
EL nullus eſt reſpectus ad judicium, ſicut vocis Elohim.

V. Tremendum DEI nomen יהוה ELOHIM, rigo-
rem & judicium tam funefum, quam latum exprimit, quo
DEus vir belli, heros, robustus, judeſ, retribuens cuivis ſe-
cundum opera, visitans iniquitates, respiciens peccata, &
ignis conſumens dicitur, Deut. 4, 24 cap. 10. 17. eſt Judicium
Elohim, judicium rigorūm, Psalm. 76, 10. ib. 75, 8. Eccles. 12, 14.
Haec DEI ſinistra, Cantic. 2, 6. unde timor. Gen. 31, 42. Et
magistratus, ob legis rigorem, & Jus ſtrictum, Elohim di-
citur. Ex. 22, 28. Deut. 10, 17. ib. c. 1, 17.

VI. Glorioſiſſimum DEI nomen eſt יהוה JEHOVAH, per-
fectionem DEI notans, Deut. 32, 4, Cuius opus perfectum,
i. e. gemitum, videſis XXIII. Vorſtellung, p. 1846. quod
eſt judicio & miſericordia conſtar, ubi gloriatur miſericordia
adversus Judicium, Jac. 2, 13. adeoque gratia prædomina-

tur. Vidi Jehovahm sedentem super throno suo, & universum exercitum cœlorum stantem juxta eum, à dextra ejus, & à sinistra ejus. 1. Regum 22, 19. Hæc gloria DEI in Israele conspicua redditur. Es. 49, 3, Deut. 28, 10. Judicia Jehovah veritas, justa sunt simul. Psalm. 19, 10. Johan. 1, 17. Nomen perfectissimum *Jehovah Elohim*, misericordia & Judicij perfectionem notans, in perfecta & absoluta cœli & terræ creatione est adhibitum. Gen. 2, 1. Quia *Jehova unus*, & nomen ejus unum. Zach. 14, 9. omnia benedictione recreat atque reficit, omniaque sustinet in cœlo atque in terra, ideoque reverenter habendum, nec idolis aut vanitatibus imponendum. Ex. 20, 7. Judicium misericordiae admixtum, adeoque & bonum & malum, æquo animo à DEO suscipiendum, Job. 2, 9. & in ipsis quoque castigationibus gaudendum. Ps. 101, 1. Rom. 5, 3. Jac. 1, 3. Phil. 1, 29. Impenitentibus est Jehovah Elohim ignis consumens. Deut. 4, 24. Pœnitentia vero umbilicum (ex Judicio) mixtum, Cant. 7, 3. sanat, Prov. 3, 8. Es. 6, 10 i. e. Judicium mitigat. Omnes gentes (impenitentes) ambulant in nomine Elohim, (tribira & judicio legis rigoroso,) nos vero (pœnitentes & in Christum Jesum credentes,) ambulamus in nomine Jehovah Elohim nostro. Mich. 4, 5. Magnus Jehovah est super omnes Elohim. Ps. 96, 4. Omnes Elohim populorum, sunt Elilim, v. 5. i. e. mortui cadaveris Medici, fures & latrones, quia lex occidit, gratia autem Jesu Christi vivificat, Joh. 10, 8. Evangelizate salutem Jehovah. Ps. 96, 2. ex quo lætitia cœli, gaudium terræ, & exultatio agrorum. ib. v. 11, 12. Addito, nomini Jehovah, nomines EL, omne Judicium Elohim, i. e. omnis rigor legis, omni adversarii accusatio, omnis condemnatio & maledictio exclusa intelligitur. EL Jehovah est, qui illuminat nobis, Ps. 118, 27. qui luce salutis & lætitiae super nos fulsit. Deus pro nobis. Quis accusabit? Deus justificat. Quis condemnat? Qui in Dextera DEI, intercedit pro nobis. Rom. 8, 31. 33-34. Jehovah Jehovah, EL miseri-

sericors & gratiosus. Ex. 34, 6. Deut. 4, 31. Gen. 21, 33. Latatur Jehovah iis quæ fecit Ps. 104, 31.

VII. JEHOVAH ZEBAOTH, quando nomini Jehovah vox exercituum jungitur, nomen benevolentie divinæ, adeoque benignum DEI nomen exprimitur, erga omnes creaturas, quæ rigorem legis & pœnae portare nequeunt. Exaltatur Jehovah Exercituum in equitate Es 5, 16. quando in executione tam in bonum, quam in malum, gratia prævalet iræ, pœna minuitur, non ex legis rigore, sed ex æquo & bono agitur, adeoque pœna misericordia temperatur, tam in oppressione opprimentium, quam in vindiciis oppressorum. Quo ipso sanctum DEI nomen sanctificatur. Ps. 99, 4. Apoc. 16, 7. Es. 8, 13. cap. 29, 23. Lev. 10, 2, 3, 4. Ezech. 20, 24. cap. 22, 26. De visione Jehovah Zebaoth, conf. Num. 12, 6. Ex. 38, 8. Ps. 46, 12. Hos. 12, 11. Es. 9, 7. Quando nomini divino Jehovah, additur nomen Elohim, Judicij equitas ad violoriam, salutem & gloriam reportandam, indicatur. Ps. 80, 9. ib. 80, 8. Jerem. 7, 3.

VIII. אלהים צבאות Elohim ZEBAOOTH est nomen rigoris divini & pœnae, qua Iudex severus pœna dignos ex omnibus creaturis punit, ut pœnitentiam agant, convertantur, illuminentur, & salventur. Ps. 8, 8. ib. 60, 12. In conspectu surgentis Elohim, fugiunt inimici, & evanescunt, ut fumus. Ps. 68, 1, 2. Es. 59, 17. Quando nomina El, Elohim & Jehovah junguntur, hæc trium divinorum nominum congeries, præfertim Jos. 22, 22, repetita, maximum habet pondus, quo Judicium sive in bonum, sive in malum, sive in vitam, sive in mortem, secundum gratiam, miseratione dignis, & pœnam rigoris, pœna dignis referendam, clarissime indicatur.

IX. אֱלֹהִים Deus virus, est nomen DEI universale, quod omne id (לכ) continet, quod Deus facit, Es. 44, 24. ex quo vita fonte, vita omnium. Deut. 4, 4. Vos qui adharetis Jehovah Elohim vestro, vivere estis omnes iudei. EL Elion vitam difun-

fundens in inferiora, DEus vivus est, qui in nobis habitat,
Jos. 3, 10. omnibus rebus creatis alimenta ministrat, omnia
multiplicat & crescere facit, unde omnis benedictio, utpote
ab El Schaddai DEO sufficiente f. omnipotente. Gen. 49, 25.
Sicut anima mea ad DEum vivum. Ps. 42, 3. unde omne donum
bonum & perfectum. Jac. 1, 17.

X. **אֱלֹהִים** ADONAI, est nomen ultimum, DEI primi & no-
vissimi, extra quem nullus DEus. Ex. 44, 6. DEus enim non mu-
tatur, et si pro diversitate Iudiciorum exercendorum diver-
sitas divinorum nominum detur. Nah. 1, 2. Ex. 15, 2. 3.
Mich. 1, 3. Adonai est benedictionis divinæ basis, porta, &
Gazophylacium, ex quo sibi aliquid dari, Abraham petit.
Genet. 15, 2. EL nobis est EL ad salutem, & Jehovah Ado-
nai ad mortis exitus, Ps. 68, 22. qui liberat ex morte. *Ad*
Te Jehovah Adonai oculi mei. Ps. 141, 8. Adonai Jehovah omnia
facit in celo & in terra. Deuter. 3, 24. Qui hæreditatem su-
am redemit, per magnificentiam suam. c. 9, 26. Jehovah
Elohim noster, est Adon Dominus noster, ad quem oculi
nostræ unicè directi. Ps. 123, 2. 3. *Qui unus est, nomenque ejus*
unum, quando benedictione ejus omnia recreantur &
reficiuntur. Zach. 14, 19. Quale enim DEI opus, tale ejus no-
men, operis characteristicum, unde gloria DEI, quæ est
complexus attributorum divinorum, manifestissimè elu-
cescit, & sanctum DEI nomen sanctificatur æternum.

* *Largiatur nobis DEus, cuius nomen super omnia nomina, ut*
quories divina nomina, vel in scriptura legimus, vel in preciibus
nostris invocamus, non modo cognoscamus & intelligamus, quid
legendo vel orando pronunciemus, sed ut gratiam quoque inve-
ziāmus in oculis DEI atque hominum, ad DEI gloriam & nostram
salutem, propter Christum, Dominum nostrum.

A M E N.

AB:153137

ULB Halle
003 898 784

3

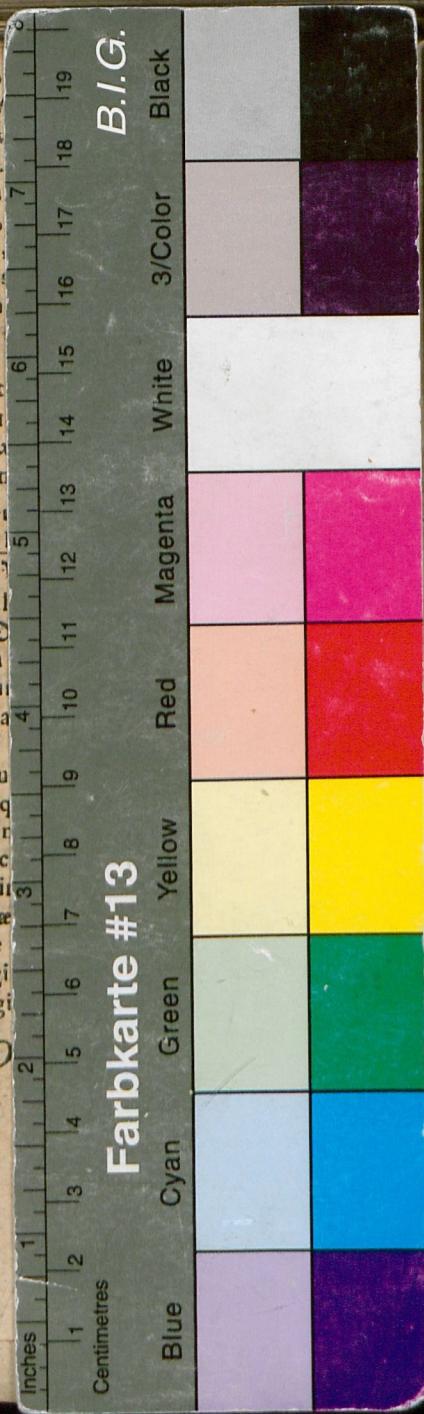
V018

56.

R

WNA

B.I.G.

35

ai
DE
DECEM NOMINIBUS,
QUIBUS APUD HEBRAEOS
DESIGNATUR
DEUS,

DEO PROPITIO ATQUE JUVANTE,
IN COLLEGIO GROENUNGIANO
DISSERENT

PRAESSES
D. JOHAN. WILHELM ZIEROLD,
PROFESSOR PRIMARIUS,

&
RESPONDENS
CONRAD JULIUS DÄGENER.

SCHÖNHAGIO-POMERANUS,

Die 9. Septembris ab hora antemerid. IX. ad XI.

STARGARDIAE,
Literis Typographi Regii. 1720.